

«Η Αρρώστια της Νιότης»

Η περίοδος του μεσοπολέμου του 20ού αιώνα μετρά δύο δεκαετίες, με την Ευρώπη να προσπαθεί να «γλείψει» τις πληγές της από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στην πρώτη δεκαετία και να βαδίζει, σαν υπνοβάτης, προς τον γκρεμό του Β' Παγκοσμίου στη δεύτερη. Η ιστορική μέγγενη συνθλίβει τις μοίρες των ανθρώπων, οι ευρωπαϊκές κοινωνίες ζουν μέσα στα ιδεολογικά ρήγη χωρίς να συνειδητοποιούν τη φύση της ασθένειάς τους. Οι δύο ισχυρότατοι πόλοι των παγκοσμίων πολέμων επηρεάζουν τις ατομικές πορείες, τα μεγαπολιτικά γεγονότα και τις εθνικές συνειδήσεις. Τα πνευματικά ρεύματα ξεπερνούν τα όρια της τέχνης και ορίζουν την υπαρξιακή συνείδηση του κόσμου. Οι έννοιες «αγωνία» και «θάνατος» κυριαρχούν μεταξύ των αστερισμών του ζοφερού ουρανού και διαιρούνται σε επί μέρους έννοιες της αβεβαιότητας, της σωματικής και ψυχικής ασθένειας, της αναζήτησης της ηδονής, της φυματίωσης, της αυτοκτονίας, του μυστικισμού, του κυνισμού, των αισθησιογόνων, της διάβρωσης των προηγούμενων αξιών, της αναρχικής διαμαρτυρίας ενάντια σε κάθε εξουσία, αλλά και της επιδίωξης της εξουσιαστικής επιβολής. Ο Λιώνας είναι νέος και άρρωστος. Το 1925, στη Βιέννη, ο Φέρντιναντ Μπρούκνερ γράφει την «Αρρώστια της Νιότης».

Μέσα στην ατμόσφαιρα της παράστασης του ΘΟΚ, που σκηνοθέτησε η Αλίκη Δανέζη Κνούτσεν, είναι αισθητές οι πνοές των -σύγχρονων του Μπρούκνερ και μη- συγγραφέων που εκφράζουν τον πυρετό της αρρώστιας της νιότης, του Μπύνχερ, του Βέντεκιντ, του Σνίτσερ, του Χόρβατ. Η φορμαλιστική δομή της παράστασης αποτελείται από ένα μουσικό/ κινησιακό πλαίσιο, όπου οι μουσικοί επί σκηνής και η υποκριτική ομάδα μεταγράφουν

τα ρήγη της αρρώστιας της νιότης σε συνεχή παλμό και από την κεντρική πλατφόρμα όπου διαδραματίζεται η υπόθεση του έργου. Η μουσική της Monika για τα δύο τσέλο (Μαριλύ Μήλια, Έλενα Μηχανιδίου) και για τα τραγούδια της παράστασης, σε στίχους της ίδιας και του Σταύρου Ξενίδη, προσφέρουν διαχρονικότητα στα δρώμενα και διευρύνουν την αισθητική της παράστασης πέραν από την αισθητική της συγκεκριμένης εποχής. Αντισταθμίζονται τη σκέψη της σκηνοθέτιδας, παρόλο που μου έρχεται μια είκοσι χρονών ανάμνηση, όταν ο σκηνοθέτης Φρανκ Χένικ ανέβασε στον ΘΟΚ το «Καζίμιρ και Καρολίνα» του Έντεν φον Χόρβατ και αντλώντας τη στυλιστική της παράσταση από την αισθητική της επισχής, κατάφερε να δημιουργήσει μια καθόλα μοντέρνα φόρμα.

Τα δύο επίπεδα συγκοινωνούν συνεχώς, ο αγωνιώδης ρυθμός της κίνησης του Αλέξη Βασιλείου λειτουργεί και ως αυτόνομη δράση και ως βαθύ υπόστρωμα για την υποκριτική των ηθοποιών στο «κύριο» μέρος της δράσης. Ο ενδυματολογικός κώδικας της Μαρίας Χατζηλουκά περιλαμβάνει τα αισθητικά εύστοχα κοστούμια επισχής και το ξεγύμνωμα, κυριολεκτικό και μεταφορικό, στο περιθωριακό επίπεδο του δρώμενου. Το σκηνικό της Χατζηλουκά συνδυάζει τον άχρονο χώρο του πλαισίου, όπου συντελείται ο «σχολιασμός» με μια πλατφόρμα που φιλοξενεί τις ρεαλιστικές εικόνες και λειτουργεί ταυτόχρονα ως συμβολικό τοπίο απομόνωσης και αδιεξόδου για τα εφτά πρόσωπα του έργου. Το σπάσιμο της πλατφόρμας σε χωριστά

κομμάτια δυναμώνει τη συμβολικότητα του σκηνικού

και ο σκηνοθετικός τρόπος των συνεχών εισόδων και εξόδων των ηθοποιών στους ρόλους τους μέσω ένδυσης και αφαίρεσης κοστούμιών στον άδειο περίχωρο της σκηνής, δυναμώνει, με τη σειρά του, τη συμβολική διάσταση του όλου.

Η υποκριτική ομάδα της παράστασης εξασφάλισε και το υψηλό επίπεδο των δύο συστατικών επιπέδων της παράστασης και την οργανική τους ενότητα. Η διαφορετικότητα των εφτά νέων, έξι φοιτητών Ιατρικής και μιας υπηρέτριας, στην πανσιόν που διαμένουν, σ' ό,τι αφορά τη στάση τους απέναντι στη γύρω

υπογραμμίζει τη διαφορετικότητα των περιπτώσεων της αρρώστιας της νιότης και η Αλίκη Δανέζη Κνούτσεν επικεντρώνεται πάνω σ' αυτήν τη διαφορετικότητα με τους ηθοποιούς της. Η Νιόβη Χαράλαμπος διαγράφει με ακρίβεια την πορεία της Μαρί, από την έντονη προσπάθεια της συγκράτησης του κλειδωνιζόμενου κόσμου στα όρια της λογικής μέχρι την αποδοχή της ματαιότητας των προσπαθειών της. Ο Ανδρέας Τσέλεπος προσδίδει μεφιστοφελικό αέρα στην επιδίωξη του Φρέντερ να κυριαρχήσει στις ψυχές των συνανθρώπων του. Η Νίκη Δραγούμη αφηγείται την ιστορία της πτώσης της Λούσυ ως ιστορία απελευθέρωσης. Η Κίκα Γεωργίου είναι πολύ εύστοχη στην απόδοση της στυλιστικής της παρακμής στη

πραγματικότητα, στο προσωπικό τους μέλλον, στο επάγγελμά τους, στη σεξουαλικότητα, στην ηθική, εκφράζει την εξπρεσιονιστική σκέψη του Φέρντιναντ Μπρούκνερ, όπου η εσωτερική κατάσταση του καθενός προβάλλεται στον γύρω του κόσμο και τον διαμορφώνει. Ο Μπρούκνερ, του οποίου τα νιάτα συνέπιπταν με τα νιάτα των ηρώων του (1891-1958),

μορφή της Ντεζιρέ. Οι Φώτης Καράλης, Βένια Σταματιάδη και Δημήτρης Γεωργιάδης οριοθετούν ξεκάθαρα τη διαφορετικότητα των δικών τους ηρώων. Όλοι τους εμπλέκουν τους ήρωές τους σ' ένα γαϊτάνι έρωτα και καταστροφής.

Want to hold you in , oh love,
As your faith can open the door
Oh why,
όπως τραγουδούν στην παράσταση...